5

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Filipino

Kuwarter 2

Aralin

8

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Sagutang Papel ng Pagkatuto sa Filipino 5
Kuwarter 2: Aralin 8 (Linggo 8)
TP 2025-2026

Ang kagamitang panturong ito ay eksklusibo sa taong panunurang 2025-2026. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Lilybeth C. Agno (Mariano Marcos State University)

Tagasuri:

- Mercy B. Abuloc (Philippine Normal University- Mindanao)

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	**Kuwarter**	2
Bilang ng Aralin	8	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsulat ng Pamatnubay ng Balita		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. Gawain Bilang 1: Pinatnubayang Pagsasanay (20 minuto)

II. Mga Layunin:

- Nakabubuo ng iba-ibang uri ng pamatnubay batay sa mga naibigay na detalye ng balita.
- Nasusunod ang mga pamantayan sa pagsulat ng pamatnubay

III. Kailangang Materyal: lapis

IV. Panuto:

Bumuo ng Pamatnubay. Bumuo ng tatlong pamatnubay ng balita tungkol sa mga detalyeng nabanggit. Isulat sa mga patlang ang uri ng pamatnubay at ang nabuo para rito.

Mga Detalye ng Balita:

- sa rehiyon ng SOCCSKSARGEN
- sa susunod na linggo
- Department of Agrarian Reform
- Mamimigay ng 6,519 ektarya ng lupa sa 3,541 agrarian reform beneficiaries (ARBs)

Mga Sagot:

1. Uri ng Pamatnubay: ______________________________
   Pamatnubay na Nabuo:

____

____

____

____

____

2. Uri ng Pamatnubay: ____
Pamatnubay na Nabuo:

____

____

____

____

____

____

3. Uri ng Pamatnubay: ____
Pamatnubay na Nabuo:

____

____

____

____

____

____

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	**Kuwarter**	2
Bilang ng Aralin	8	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagbuo ng Pamatnubay ng Balita		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. **Gawain Bilang 2:** Paglalapat at Pag-uugnay (20 minuto)

II. **Mga Layunin:**

- Natutukoy ang uri ng pamatnubay na ginamit sa balita.
- Nasusuri ang pamatnubay batay sa pagkakaugnay nito sa ulo ng balita.
- Nakabubuo ng iba-ibang pamatnubay batay sa mga naibigay na detalye ng balita.

III. **Mga Kailangang Materyal:** lapis

IV. **Panuto:**

a. Uriin at Suriin. Suriin ang mga halimbawang pamatnubay at uriin ang mga ito. Pagkatapos, tukuyin kung ang pamatnubay at ulo ng balita ay magkaugnay.

1) **Anim patay, isa nawawala bunson ng landslides, baha sa Davao de Oro**
Umabot na sa anim katao ang namamatay sa Mindanao dulot ng matitinding buhos ng ulang dala ng *trough* ng *low pressure area* (LPA), dahilan para mawala rin ang isa.

Uri ng Pamatnubay: ____

Magkaugnay ba ang ulo ng balita at pamatnubay? ___________________________

2) **Bagyong tumutumbok sa PAR 'super typhoon' na ngayon**
Lalo pang lumakas at naging ganap na *super typhoon* ang bagyong "Hinnamor" *(international name*), bagay na inaasahang papasok sa *Philippine area of responsibility* bukas – ito habang umiiral din ang bagyong "Gardo" sa loob ng PAR.
Uri ng Pamatnubay: ____

Magkaugnay ba ang ulo ng balita at pamatnubay? ___________________________

3) **DepEd, inilipat, simula ng school year 2024-2025 sa ika-29 ng Hulyo**

Sinimulan na ng Department of Education (DepEd) and "dahan-dahang" pagbabalik sa lumang *academic calendar*, dahilan para agahan ang pagtatapos ng kasalukuyang *school year*.

Uri ng Pamatnubay: ____

Magkaugnay ba ang ulo ng balita at pamatnubay? __________________________

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Bumuo ng mga Pamatnubay. Bumuo ng iba-ibang pamatnubay mula sa mga detalye ng pangyayaring nakalahad sa baba:

1. magkapatid na batang babae at lalaki, patay
2. kanilang ina, sugatan
3. sanhi ng kamatayan: natabunan ng gumuhong lupa
4. nangyari sa Barbaza, Antique; July 22, 2018
5. "Dinala pa sa ospital sina Rosalia, 6, at Andrew Agapito, 3, matapos mahugot sa guho, ngunit kapwa di na umabot nang buhay." - Supt. Joem Malong, tagapagsalita ng Western Visayas Regional Police
6. Itinakbo rin sa nasabing ospital ang ina nilang si Tessie, 48, dahil sa mga tinamong pinsala.
7. Naganap ang insidente sa maburol na bahagi ng Brgy. Binanuan, dakong alas-3 ng madaling araw
8. Ayon sa pulis, tulog ang pamilya sa loob ng bahay nang maguhuan ng lupa ang bahay.
9. Wasak ang bahay dahil sa insidente.
10. Nagtulung-tulong ang mga kapitbahay para hugutin ang pamilya sa guho at dalhin ang mga ito sa Pedro L. Gindap Municipal Hospital.

Mga Sagot:

1. Uri ng Pamatnubay: __________________________________
   Pamatnubay na Nabuo:

____

____

____

____

____

2. Uri ng Pamatnubay: __________________________________
   Pamatnubay na Nabuo:

____

____

3. Uri ng Pamatnubay: ______________________________________
   Pamatnubay na Nabuo:

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	**Kuwarter**	2
Bilang ng Aralin	8	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	**Pagsulat ng Katawan ng Balita**		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. **Gawain Bilang 3:** Pinatnubayang Pagsasanay (15 minuto)

II. **Mga Layunin:**
Nasusuri ang estruktura ng katawan ng balita.

III. **Kailangang Materyal:** lapis

IV. **Panuto:**

Paano Nabuo? Suriin kung paano binuo ang katawan ng balita. Tukuyin kung ang bahaging may bilang ay (A) patmatnubay, (B) sipi, (C) transisyon, (D) sumusuportang detalye, o (E) maliit na detalye. Isulat ang titik sa patlang. May mga aytem na maaaring dalawa ang sagot.

DepEd, inilipat ang simula ng school year 2024-2025 sa ika-29 ng Hulyo
James Relativo - Philstar.com
February 20, 2024 | 7:19pm

_____ 1. Sinimulan na ng Department of Education (DepEd) ang "dahan-dahang" pagbabalik sa lumang *academic calendar*, dahilan para agahan ang pagtatapos ng kasalukuyang *school year*.

_____ 2. Opisyal kasing itinalaga ng DepEd Order 3 s. 2024 ang ika-29 ng Hulyo bilang pagsisimula ng SY 2024-2025. Magtatapos naman ito sa ika-16 ng Mayo sa 2025.

_____ 3. "Ang ginawa lang natin is we adjusted the current school calendar so we will now be ending by May 31. 'Yon 'yong last day natin ng school calendar for this school year," ani Education Undersecretary Michael Poa sa isang ambush interview ngayong Martes."Tapos noon, ang school break ay magsisimula on June 1 until July 28."

_____ 4. Enero lang nang kumpirmahin ng DepEd ang dahan-dahang pagbabalik sa lumang academic calendar para maipuwesto ang pagsisimula ng klase pabalik ng Hunyo.

______ 5. Matatandaang lumabas sa survey ng Alliance of Concerned Teachers noong 2023 na 67% ng mga guro ang nakararanas ng "intolerable heat" sa silid-aralan tuwing Marso, bagay na panahon na ng tag-init. Aniya, nakaaapekto rin daw ito sa pagbaba ng atensiyon at pagtaas ng estudyanteng lumiliban.

_____ 6. Ani Poa, tinitingnan nilang maibalik sa Hunyo ang school opening pagsapit ng SY 2026-207 para na rin mailapit sa tradisyunal na April-May school break.

_____ 7. "Generally, everyone wants to go back to the April to May (school break)," dagdag pa ni Poa.

_____ 8. "Meron din tayong study from Philippine Normal University that says the same thing. So, because ito 'yong talagang gusto ng tao, nag-decide na tayo na we should go back. But we have to do it gradually para hindi maapektuhan naman dahil learning recovery mode po talaga tayo ngayon." Bibigyan din aniya ng leeway ang mga pribadong eskuwelahang sumunod sa naturang kautusan o maglabas ng sariling schedule ng pagbabalik ng klase alinsunod sa batas.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	**Kuwarter**	2
Bilang ng Aralin	8	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagsulat ng Katawan ng Balita		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. **Gawain Bilang 4:** Paglalapat at Pag-Uugnay (20 minuto)

II. **Mga Layunin:**

- Natutukoy ang mga uri ng detalye sa isang balita.
- Nakasusulat ng balita batay sa mga detalyeng naibigay.
- Nasusunod ang mga pamantayan sa pagsulat ng balita.

III. **Kailangang Materyal:** lapis

IV. **Panuto:**

Surimpormasyon. Suriing mabuti ang mga detalye ng isang pangyayari. Ikategorya ang mga ito. Pumili ng sagot sa ibaba. Isulat sa patlang ang titik ng iyong sagot.

A-Pangunahing Detalye (*Major Detail*)
B- Sumusuportang Detalye (*Supporting Detail*)
C-Maliit na Detalye (*Minor Detail*)

_____ 1. magkapatid na batang babae at lalaki, patay

_____ 2. kanilang ina, sugatan

_____ 3. Nagtulung-tulong ang mga kapitbahay para hugutin ang pamilya sa guho at dalhin ang mga ito sa Pedro L. Gindap Municipal Hospital.

_____ 4. nangyari sa Barbaza, Antuque; July 22, 2018

_____ 5. Ayon sa pulis, tulog ang pamilya sa loob ng bahay nang maguhuan ng lupa ang bahay.

_____ 6. Itinakbo rin sa nasabing ospital ang ina nilang si Tessie, 48, dahil sa mga tinamong pinsala.

_____ 7. Naganap ang insidente sa maburol na bahagi ng Brgy. Binanuan, dakong alas-3 ng madaling araw

_____ 8. “Dinala pa sa ospital sina Rosalia, 6, at Andrew Agapito, 3, matapos mahugot sa guho, ngunit kapwa di na umabot nang buhay.” - Supt. Joem Malong, tagapagsalita ng Western Visayas Regional Police

_____ 9. Wasak ang bahay dahil sa insidente.

_____10. sanhi ng kamatayan: natabunan ng gumuhong lupa

Pagbuo ng Balita. Buoin ang katawan ng balita at isulat ito sa isang buong papel. Dapat ay mayroon itong pamatnubay at naisulat nang maayos ang mga sumusuporta at at maliliit na detalye nito.

Sariling Pagtataya. Bago ipasa ang gawa, tiyaking nasasagot ng 'oo' ang sumusunod na tanong tungkol sa iyong binuong balita:

1. Nauna ba ang pamatnubay?
2. Nasa pamatbunay ba ang mga pinakaimportanteng detalye ng balita?
3. Naisulat ba nang maayos ang pamatnubay?
4. Ang pamatnubay ba ay sinusundan ng mga sumusuportang detalye?
5. Naayos ba nang mabuti ang mga sumusuportang detalye sa paraang naging maganda ang pagkakasunod-sunod ng mga impormasyon?
6. May nagamit bang sipi (quotation)?
7. May nagamit bang transisyon?
8. Nasa hulihang bahagi ba ang mga maliliit na detalye?
9. Ang mga nagamit bang detalye ay iyong mga kailangan lang?
10. Nasunod ba ang mga mga pamantayan ng wastong pagsulat?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura	Filipino	**Kuwarter**	2
Bilang ng Aralin	4	**Petsa**	
Pamagat ng Aralin / Paksa	Pagbuo ng Ulo at Katawan ng Balita		
Pangalan:		**Baitang at Pangkat:**	

I. **Gawain Bilang 5:** Paglalapat at Pag-uugnay (20 minuto)

II. **Mga Layunin:**

- Nakasusulat ng balita batay sa mga detalyeng naibigay.
- Nasusunod ang mga pamantayan sa pagsulat ng balita.

III. **Mga Kailangang Materyal:** lapis

IV. **Panuto**

Sumulat ng isang buong balita sa pamamagitan ng pagsasaayos sa mga sumusunod na datos at pagdaragdag o pagpapalit ng mga salita kung kailangan. Hindi kinakailangang gamitin ang lahat ng mga impormasyong naibigay. Isulat ang balita sa isang buong papel. Maglagay ng angkop na ulo ng balita.

- Ang Facebook at Twitter ay isang uri ng social networking site
- Dahilan ng pagsusulong ang sunud-sunod na insidente ng karahasan na kinasasangkutan ng mga gumagamit nito.
- Sa kasalukuyan, sinasabing ang Facebook at Twitter ay nagiging daan para maisagawa ang karumal-dumal na krimen tulad ng pagpatay, pagnanakaw na nagsisimula lamang sa isang FB message o tweet
- Minamadali ni Marikina Congressman Miro Quimbo ang Department of Education (DepEd) na isama sa curriculum sa mga pampublikong paaralan ang tamang paggamit ng Facebook, Twitter, at iba pa.
- Mahigit sa 20 milyon kataong gumagamit ng Facebook at Twitter sa Pilipinas lalo na ang mga kabataan na masyadong aktibo dito.
- Walang aasahan sa mga magulang na masusubaybayan nila ang kanilang mga anak sa tamang paggamit ng social network sites lalo’t sila mismo ay hindi alam kung ano ang internet, sabi ng kongresista.

- Paliwanag pa ni Quimbo, hindi pa rin maaring pigilan ang mga kabataan na gumagamit ng makabagong teknolohiya subalit ang kailangan umanong gawin ng gobyerno ay siguruhin na ang bagong communication technology ay nagagamit na mayroong pag-iingat.
- Ang mga guro ang manguna sa pagpapalaganap ng pag-iingat dahil sa karamihan sa mga magulang ng mga estudyante ay walang aktibong partisipasyon sa interes ng kanilang mga anak sa mga social network activities
- Ang kawalang partisipasyon na ito ay pinalala pa ng katotohanang karamihan sa mga magulang ay mula sa mahihirap na pamilya o iyong mga tipong walang exposure sa internet.
- Sa datos ng AGB Nielsen, ang Pilipinas ang pang-lima sa buong mundo na gumagamit ng Facebook.
- Noong nakaraang taon si Quimbo ay naghain ng House Resolution 184 na nagre-regulate ng Facebook at Twitter sa lahat ng tanggapan ng gobyerno habang office hours.
- Tinagurian si Quimbo na “party pooper.

Sariling Pagtataya. Bago ipasa ang gawa, tiyaking nasasagot ng ‘oo’ ang sumusunod na tanong tungkol sa iyong binuong balita:

1. Nauna ba ang pamatnubay?
2. Nasa pamatbunay ba ang mga pinakaimportanteng detalye ng balita?
3. Naisulat ba nang maayos ang pamatnubay?
4. Ang pamatnubay ba ay sinusundan ng mga sumusuportang detalye?
5. Naayos ba nang mabuti ang mga sumusuportang detalye sa paraang naging maganda ang pagkakasunod-sunod ng mga impormasyon?
6. May nagamit bang sipi (quotation)?
7. May nagamit bang transisyon?
8. Nasa hulihang bahagi ba ang mga maliliit na detalye?
9. Ang mga nagamit bang detalye ay iyong mga kailangan lang?
10. Nasunod ba ang mga mga pamantayan ng wastong pagsulat?